

**UCHWAŁA NR XXXVI/269/2022
RADY GMINY W TRZEBIECHOWIE**

z dnia 28 grudnia 2022 r.

**w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Trzebiechów na lata 2023 - 2025**

Na podstawie art.4¹ ust 1,2 i 5 ustawy z dnia 26 października 1982r. o wychowaniu o trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tj. Dz.U.2021r. , poz. 1119 z póź.zm.) **uchwała się co następuje :**

§ 1. Uchwała się Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na rok 2023-2025 , stanowiący załącznik do uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Trzebiechów.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2023 r.

Przewodniczący Rady Gminy

Rafał Cwiertniewicz

Załącznik do uchwały Nr XXXVI/269/2022
Rady Gminy w Trzebiechowie
z dnia 28 grudnia 2022 r.

Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Trzebiechów na lata 2023-2025 jest dokumentem wyznaczającym cele oraz sposoby rozwiązywania problemów alkoholowych, narkomanii oraz uzależnień behawioralnych i związanych z tą sferą życia problemów rodzinnych i społecznych na terenie gminy Trzebiechów. Niniejszy dokument stanowi kontynuację działań prowadzonych w latach ubiegłych oraz stanowi integralną część Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych dla Gminy.

Zgodnie z art. 4¹ ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 1119 z późn. zm.) do zadań własnych gminy należy prowadzenie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych. Zadania te w szczególności obejmują:

- 1) zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu;
- 2) udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej, w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie;
- 3) prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, przeciwdziałania narkomanii oraz uzależnieniom behawioralnym, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych;
- 4) wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych;
- 5) podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13¹ i 15 ustawy oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego;
- 6) wspieranie zatrudnienia socjalnego poprzez organizowanie i finansowanie centrów integracji społecznej.

Zgodnie z art. 10 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 2050 z późn. zm.) do zadań własnych gminy należy przeciwdziałanie narkomanii, które obejmuje:

- 1) zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych i osób zagrożonych uzależnieniem;
- 2) udzielanie rodzinom, w których występują problemy narkomanii, pomocy psychospołecznej i prawnej;
- 3) prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej, edukacyjnej oraz szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie zajęć sportowo-rekreacyjnych dla uczniów, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych;
- 4) wspomaganie działań instytucji, organizacji pozarządowych i osób fizycznych, służących rozwiązywaniu problemów narkomanii;
- 5) pomoc społeczną osobom uzależnionym i rodzinom osób uzależnionych dotkniętym ubóstwem i wykluczeniem społecznym i integrowanie ze środowiskiem lokalnym tych osób z wykorzystaniem pracy socjalnej i kontraktu socjalnego.

Według art. 4¹ ust. 2 z dnia 26 października 1982 r. ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz art. 10 ust. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii, realizacja ww. zadań prowadzona jest w postaci Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii, uchwalonego przez Radę Gminy na okres nie dłuższy niż 4 lata, biorąc pod uwagę cele operacyjne dotyczące przeciwdziałania narkomanii, określone

w Narodowym Programie Zdrowia na lata 2021-2025, a także działania w zakresie rozwiązywania uzależnień behawioralnych. Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Trzebiechów na lata 2023-2025 został opracowany zgodnie ze wskazanymi powyżej obligatoryjnymi zadaniami oraz potrzebami występującymi na terenie Gminy.

Rozdział 1.

Podstawy prawne opracowania programu

Kierunki działań zawarte w programie są zgodne z Narodowym Programem Zdrowia na lata 2021-2025. Do wiążących aktów prawnych należą:

- ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi określająca priorytety zadań realizowanych poprzez program, traktująca je jako zadania własne gminy (t.j. Dz. U. z 2021 r., poz. 1119 z późn. zm.),
- ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (t.j. Dz. U. z 2020 r., poz. 2050 z późn. zm.),
- ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (t.j. Dz. U. z 2021 r., poz. 1249),
- ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 2268 z późn. zm.),
- ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2022 r., poz. 559 z późn. zm.),
- ustawa z dnia 11 września 2015 r. o zdrowiu publicznym (t.j. Dz. U. z 2021 r., poz. 1956 z późn. zm.),
- ustawa z dnia 15 kwietnia 2011 roku o działalności leczniczej (t.j. Dz. U. z 2022 r., poz. 633).

Źródłem finansowania Programu są środki budżetu Gminy pochodzące z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż i podawanie napojów alkoholowych oraz opłat z tytułu sprzedaży napojów alkoholowych w opakowaniach jednostkowych o ilości nominalnej napoju nieprzekraczającego 300 ml.

Rozdział 2.

Diagnoza problemów społecznych

Punktem wyjścia wszelkiej interwencji socjalnej jest diagnoza, będąca niezbędnym elementem poprawnie zaplanowanego procesu zmian. Pomaga ona zidentyfikować negatywne, nieakceptowane zjawiska, a także niezaspokojone potrzeby i oczekiwania mieszkańców.

Diagnozę społeczną przeprowadza się w celu:

- identyfikacji przyczyn wywołujących sytuacje problemowe,
- rozpoznania wzajemnych związków pomiędzy problemami i kwestiami społecznymi,
- oceny skali problemów społecznych w danym układzie administracyjnym,
- zbadania regionalnych, lokalnych uwarunkowań problemów społecznych,
- analizy podejmowanych działań zmierzających do rozwiązania sytuacji problemowej lub jej złagodzenia.

Rzetelnie przeprowadzona diagnoza jest fundamentem do planowania różnych programów rozwiązywania problemów społecznych. Wiedza, którą dostarcza nam diagnoza pozwala na odpowiednią alokację zasobów w polecane programy. Dlatego jakość wykonanej diagnozy jest znacząca dla tworzenia właściwych i adekwatnych działań w społeczeństwie.

W 2022 roku została przeprowadzona Diagnoza Problemów Społecznych realizowana na zlecenie Gminy Trzebiechów, która ma na celu ukazanie skali różnych problemów społecznych występujących wśród mieszkańców Gminy. Zakres działań badawczych odnosił się do zidentyfikowania następujących kwestii:

- problemów występujących wśród dzieci, młodzieży i dorosłych mieszkańców Gminy,
- przyczyn lub czynników wywołujących sytuacje problemowe,
- określenia skali oraz zakresu występujących problemów,
- wskazania rozwiązań mających na celu wyjaśnienie sytuacji problemowej lub złagodzenie jej skutków.

Wyniki badań diagnostycznych do wglądu znajdują się w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Trzebiechowie.

Rozdział 3.

Cele, zadania i realizatorzy programu

Celem głównym Programu jest:

Przeciwdziałanie powstawaniu problemów społecznych na skutek alkoholizmu, narkomanii i uzależnień behawioralnych oraz minimalizowanie szkód zdrowotnych i społecznych związanych z tymi uzależnieniami.

Celami operacyjnymi Programu są:

1. Zwiększenie wiedzy mieszkańców na temat negatywnych konsekwencji sięgania po alkohol, narkotyki i uzależnień behawioralnych w aspekcie szkód społecznych i zdrowotnych.
2. Zwiększenie dostępności do profesjonalnego wsparcia terapeutycznego dla osób uzależnionych od alkoholu, narkotyków oraz wykonywania czynności, a także doświadczających problemów ze względu na występowanie przemocy w ich rodzinach spowodowanej uzależnieniami.
3. Wspieranie instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, podejmujących działalność w zakresie rozwiązywania problemów uzależnień oraz rozwijania lokalnego systemu pomocy i wsparcia.
4. Monitorowanie skali uzależnień w Gminie oraz rozpoznawanie środowisk zmagających się z nimi.

Cele szczegółowe Programu postawione na podstawie zidentyfikowanych problemów.

Cel operacyjny 1: Zwiększenie wiedzy mieszkańców na temat negatywnych konsekwencji sięgania po alkohol, narkotyki i uzależnień behawioralnych w aspekcie szkód społecznych i zdrowotnych.

- Ograniczenie konsumpcji alkoholu, zażywania substancji psychoaktywnych oraz uzależnień behawioralnych wśród dzieci, młodzieży i dorosłych mieszkańców Gminy.
- Zmiana kultury picia alkoholu wśród mieszkańców.
- Wyeliminowanie dostępu do nielegalnych substancji psychoaktywnych na terenie Gminy.
- Zmniejszenie konieczności podejmowania interwencji wobec osób nietrzeźwych w przestrzeni publicznej, kierujących pojazdami oraz sprzedawców napojów alkoholowych.
- Podejmowanie działań prewencyjnych dotyczących rozpowszechniania narkotyków i dopalaczy na terenie Gminy, w szczególności wśród dzieci i młodzieży.
- Przeciwdziałanie obniżaniu się wieku inicjacji alkoholowej wśród dzieci.
- Popularyzowanie wiedzy na temat negatywnych skutków spożywania alkoholu i narkotyków, a także udostępnianie informacji na temat możliwości uzyskania wsparcia.
- Profilaktyka podejmowania zachowań i czynności zaburzających prawidłowy wzorzec funkcjonowania dzieci i młodzieży oraz dorosłych mieszkańców Gminy.

Lp.	Zadanie	Wskaźnik	Realizatorzy
1.	Prowadzenie dla dzieci i młodzieży programów z zakresu profilaktyki alkoholizmu i narkomanii, przeciwdziałania przemocy, promocji zdrowia, w tym psychicznego oraz bezpieczeństwa i zaburzeń behawioralnych.	Liczba zorganizowanych programów profilaktycznych. Liczba uczestników programów.	UG, GKRPA, ZI, PP, NGO, TOK, GBP, ŚW, placówki oświatowe
2.	Organizowanie i dofinansowanie warsztatów i programów profilaktycznych dotyczących używania substancji psychoaktywnych ze szczególnym uwzględnieniem programów rekomendowanych przez KCPU (wcześniej PARPA i KBdsPN), ORE, IPiN.	Liczba zorganizowanych/ dofinansowanych programów/warsztatów profilaktycznych. Liczba uczestników.	UG, GKRPA, placówki oświatowe
3.	Utworzenie placówki wsparcia dziennego i prowadzenie zajęć opiekuńczo-wychowawczych, psychologicznych oraz profilaktycznych dla dzieci i młodzieży uczestniczących.	Liczba dzieci uczęszczających do placówki.	UG, GKRPA, GOPS, NGO, placówki oświatowe
4.	Wzmacnianie umiejętności psychospołecznych dzieci poprzez prowadzenie programów z zakresu profilaktyki uzależnień behawioralnych, w tym rekomendowanych przez Ministerstwo Zdrowia.	Liczba zorganizowanych programów profilaktycznych. Liczba uczestników programów.	UG, GKRPA, ZI, PP, NGO, TOK, GBP, placówki oświatowe
5.	Rozwijanie dostępnych w Gminie alternatywnych i atrakcyjnych form spędzania czasu wolnego dla dzieci i młodzieży oraz popularyzowanie ich w społeczności lokalnej.	Liczba dostępnych miejsc spędzania czasu wolnego dla dzieci i młodzieży. Liczba działań podjętych w celu promowania udziału w alternatywnych formach spędzania czasu wolnego.	UG, TOK, GBP, ŚW, NGO, placówki oświatowe
6.	Organizowanie warsztatów informacyjno-edukacyjnych dla rodziców i nauczycieli w zakresie profilaktyki uzależnień, w tym behawioralnych wśród dzieci i młodzieży, w szczególności na temat wzmacniania czynników chroniących i eliminowania czynników ryzyka.	Liczba zorganizowanych warsztatów. Liczba rodziców/ nauczycieli uczestniczących w warsztatach.	UG, GKRPA, GOPS, ZI, NGO, placówki oświatowe

7.	Organizowanie dla dzieci w wieku przedszkolnym oraz uczniów klas I-III szkół podstawowych pogadań na temat bezpieczeństwa w sieci połączonych z pokazem serii filmików profilaktycznych.	Liczba zorganizowanych pogadań. Liczba dzieci uczestniczących w zajęciach.	UG, GKRPA, placówki oświatowe
8.	Organizowanie pogadań na temat konsekwencji prawnych i społecznych wynikających z podejmowania się działalności w zakresie dystrybucji i sprzedaży nielegalnych substancji, tj. narkotyków i dopalaczy, wśród dzieci i młodzieży, a także przekazywanie takich informacji rodzicom podczas spotkań z wychowawcami w szkołach.	Liczba uczestników pogadań. Liczba spotkań z rodzicami, podczas których poruszono temat handlu narkotykami.	UG, GKRPA, GOPS, placówki oświatowe
9.	Popularyzowanie informacji dotyczących profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień oraz promocji zdrowia za pośrednictwem ulotek, broszur i plakatów.	Szacunkowa liczba odbiorców i nakład materiałów informacyjno-edukacyjnych oraz promocyjnych.	UG, GOPS, GKRPA, ZI, PK, TOK, GBP, PP, POZ, NGO, placówki oświatowe
10.	Popularyzowanie informacji dotyczących FAS (Alkoholowy Zespół Płodowy) oraz FASD (Spektrum Płodowych Zaburzeń Alkoholowych) wśród dorosłych mieszkańców oraz starszych uczniów poprzez dystrybucję materiałów edukacyjnych i organizowanie pogadań.	Szacunkowa liczba odbiorców materiałów edukacyjnych. Liczba uczestników pogadań.	UG, GOPS, GKRPA, NGO, POZ, placówki oświatowe
11.	Uczestnictwo w regionalnych i ogólnopolskich kampaniach edukacyjnych obejmujących zagadnienia związane z profilaktyką i przeciwdziałaniem uzależnieniom.	Liczba kampanii. Szacunkowa liczba odbiorców kampanii.	UG, GOPS, GKRPA, ZI, PK, TOK, GBP, PP, NGO, PPP, PCPR, POZ, ŚW, placówki oświatowe
12.	Ogłaszanie konkursów w zakresie promocji zdrowia, aktywności ruchowej, bezpieczeństwa i profilaktyki uzależnień.	Liczba uczestników konkursów. Liczba zorganizowanych konkursów.	UG, GOPS, GKRPA, TOK, GBP, PP, NGO, placówki oświatowe
13.	Organizowanie i udział w szkoleniach z zakresu profilaktyki uzależnień, przeciwdziałania przemocy i ochrony zdrowia dla osób i podmiotów świadczących pomoc i wsparcie mieszkańcom	Liczba zorganizowanych szkoleń z zakresu profilaktyki uzależnień i przeciwdziałania przemocy. Liczba uczestników szkoleń.	UG, GKRPA, ZI, GOPS, POZ, placówki oświatowe

	w kryzysie.		
14.	Stała współpraca z Policją, Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej, Zespołem Interdyscyplinarnym, instytucjami oświatowymi i kulturalnymi, kościołami i związkami wyznaniowymi oraz stowarzyszeniami działającymi na terenie Gminy, w zakresie propagowania zasad trzeźwości i promocji zdrowia.	Liczba działań podjętych we współpracy z podmiotami działającymi na terenie Gminy, w zakresie wzmacniania i promowania postaw abstynenckich.	UG, GKRPA, ZI, GOPS, PK, TOK, GBP, PP, NGO, placówki oświatowe
15.	Prowadzenie kontroli punktów sprzedaży napojów alkoholowych w zakresie przestrzegania zasad i warunków korzystania z zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych, a w szczególności sprzedaży alkoholu nieletnim oraz podejmowania działań pokontrolnych.	Liczba przeprowadzonych kontroli punktów sprzedaży i podawania napojów alkoholowych.	UG, GKRPA
16.	Prowadzenie działań edukacyjnych skierowanych do sprzedawców i właścicieli punktów, w których prowadzi się sprzedaż alkoholu.	Liczba przeprowadzonych działań edukacyjnych. Liczba osób objętych działaniami.	UG, GKRPA
17.	Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13 ¹ i art. 15 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.	Liczba podjętych interwencji.	UG, PP, GKRPA
18.	Opiniowanie wniosków o wydanie zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych w zakresie zgodności lokalizacji punktu sprzedaży z przepisami prawa miejscowego.	Liczba wydanych opinii (postanowień) o lokalizacji punktu sprzedaży.	GKRPA

Cel operacyjny 2: Zwiększenie dostępności do profesjonalnego wsparcia terapeutycznego dla osób uzależnionych od alkoholu, narkotyków oraz wykonywania czynności, a także doświadczających problemów ze względu na występowanie przemocy w ich rodzinach spowodowanej uzależnieniami.

- Zwiększenie skuteczności systemu oddziaływania na osoby uzależnione poprzez motywowanie ich do podjęcia lub kontynuowania leczenia odwykowego.
- Aktywizacja zawodowa osób po zakończeniu leczenia odwykowego.

- Reintegracja społeczna osób zmagających się z uzależnieniami oraz członków ich rodzin.
- Poprawa ogólnej kondycji psychospołecznej lokalnej społeczności.

Lp.	Zadanie	Wskaźnik	Realizatorzy
1.	Podjęcie czynności zmierzających do podjęcia leczenia odwykowego przez osoby zgłoszone do GKRPA.	Liczba zgłoszeń w sprawie leczenia odwykowego.	UG, GKRPA, PK
2.	Przeprowadzanie rozmów z osobami nadużywającymi alkoholu przez członków GKRPA.	Liczba osób, z którymi członkowie GKRPA przeprowadzili rozmowy interwencyjno-motywuujące do podjęcia leczenia odwykowego.	GKRPA
3.	Motywowanie osób uzależnionych od alkoholu do podjęcia leczenia odwykowego przez członków GKRPA.	Liczba osób zmotywowanych do dobrowolnego leczenia odwykowego. Liczba osób, które zakończyły leczenie.	GKRPA, PK
4.	Zlecenie przeprowadzania badań przez zespół biegłych w przedmiocie uzależnienia od alkoholu w celu orzeczenia wobec osoby uzależnionej od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu.	Liczba osób skierowanych na badanie przez biegłego i liczba wydanych opinii w przedmiocie uzależnienia od alkoholu.	GKRPA
5.	Kierowanie wniosków do sądu o nałożenie obowiązku leczenia w zakładzie leczenia odwykowego wobec osoby uzależnionej, wnoszenie środków odwoławczych od orzeczeń sądów I instancji w sprawach o zobowiązanie do leczenia oraz występowanie członków GKRPA w charakterze strony przed sądem w sprawach o leczenie odwykowe.	Liczba wniosków wniesionych do sądu w sprawie orzeczenia obowiązku leczenia odwykowego.	GKRPA
6.	Wszczywanie przez członków GKRPA procedury „Niebieskie Karty” i przekazywanie ich do przewodniczącego ZI, a także powiadomienie PP lub prokuratury o podejrzeniu stosowania przemocy.	Liczba założonych „Niebieskich Kart”.	GKRPA, PP, ZI, prokuratura
7.	Organizowanie innych form wsparcia i pomocy osobom z problemem uzależnień.	Liczba podmiotów zaangażowanych w pomoc osobom uzależnionym. Liczba podjętych działań.	UG, NGO, PK, GOPS, GKRPA, placówki oświatowe

8.	Organizowanie psychoterapii wyjazdowej, tj. obozów terapeutycznych, rekolekcji trzeźwościowych i maratonów terapeutycznych dla osób uzależnionych od alkoholu/narkotyków i ich rodzin przy współpracy międzyinstytucjonalnej.	Liczba zorganizowanych obozów/maratonów/rekolekcji. Liczba uczestników.	UG, GOPS, GKRPA, NGO, organizacje kościelne, placówki oświatowe
9.	Wspieranie organizacji pozarządowych, instytucji publicznych i osób prywatnych, które w ramach swojej działalności realizują zadania w zakresie reintegracji zawodowej osób uzależnionych, współuzależnionych oraz dotkniętych przemocą.	Liczba osób z problemem uzależnień, którzy podjęli zatrudnienie w ramach działalności podmiotów ekonomii społecznej.	UG, GOPS, GKRPA, PES, NGO, osoby prywatne
10.	Utworzenie grupy wsparcia dla osób po uzależnionych/współuzależnionych.	Liczba osób objętych wsparciem w grupy wsparcia.	GKRPA, GOPS, POZ, NGO
11.	Prowadzenie konsultacji i udzielanie porad terapeutycznych, psychologicznych oraz prawnych.	Liczba osób objętych poradnictwem. Liczba udzielonych porad.	UG, GOPS, PK, PCPR, PPP
12.	Doposażenie Punktu Konsultacyjnego w niezbędny sprzęt oraz materiały do realizowania zadań Programu.	Kwota doposażenia Punktu. Ilość zakupionego sprzętu i materiałów.	UG, GKRPA
13.	Organizowanie i udział w szkoleniach na temat procedur przeciwdziałania przemocy.	Liczba osób uczestniczących w szkoleniach na temat procedur przeciwdziałania przemocy.	UG, ZI, GKRPA, PP, GOPS, NGO, POZ, placówki oświatowe
14.	Prowadzenie działań w ramach procedury „Niebieskie Karty”.	Liczba realizowanych procedur „Niebieskie Karty”.	GOPS, ZI
15.	Uczestniczenie w spotkaniach, seminariach i konferencjach w zakresie wdrażania systemu pomocy dziecku w rodzinie zmagającej się z uzależnieniem.	Liczba uczestników spotkań/seminariów/konferencji.	UG, GOPS, ZI, GKRPA, NGO, POZ, PCPR, ROPS, PP, placówki oświatowe
16.	Rozpowszechnianie materiałów informacyjnych z zakresu przemocy i sposobów jej przeciwdziałania.	Liczba rozpowszechnionych informacji w zakresie przeciwdziałania przemocy.	UG, GOPS, GKRPA, ZI, POZ, TOK, GBP, ŚW, placówki oświatowe
17.	Organizowanie spotkań i seminariów dla specjalistów w zakresie wdrażania systemu pomocy dziecku w rodzinie zmagającej się z uzależnieniem.	Liczba zorganizowanych spotkań/seminariów. Liczba uczestników.	UG, GOPS, ZI, GKRPA, NGO, POZ, PP, placówki oświatowe

Cel operacyjny 3: Wspieranie instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, podejmujących działalność w zakresie rozwiązywania problemów uzależnień oraz rozwijania lokalnego systemu pomocy i wsparcia.

- Wzmocnienie funkcjonowania społecznego mieszkańców dotkniętych uzależnieniami.
- Zwiększenie dostępnych w Gminie form wsparcia dla osób dotkniętych uzależnieniem.
- Profilaktyka podejmowania zachowań i czynności deregulujących prawidłowe funkcjonowanie dzieci i młodzieży oraz dorosłych mieszkańców w lokalnej społeczności.

Lp.	Zadanie	Wskaźnik	Realizatorzy
1.	Inicjowanie działań zmierzających do utworzenia grupy wsparcia dla dzieci i młodzieży dotkniętych uzależnieniami.	Liczba działań podjętych w celu utworzenia grupy wsparcia.	UG, GOPS, GKRPA, NGO
2.	Organizowanie i finansowanie uczestnictwa dzieci wychowujących się w rodzinach zmagających się z problemem uzależnień w koloniach i obozach z programem socjoterapeutycznym oraz z programem zajęć opiekuńczo-wychowawczych.	Liczba dzieci uczestniczących w obozach i koloniach.	UG, GOPS, GKRPA, NGO, PCPR
3.	Podnoszenie umiejętności i kompetencji zawodowych osób zajmujących się wparciem osób uzależnionych m.in. pedagogów i wychowawców, z zakresu realizacji programów rekomendowanych oraz rozpoznawania osób zmagających się z problemem uzależnień.	Liczba osób uczestniczących w szkoleniach/ konferencjach, itp. w celu podniesienia umiejętności i kompetencji.	UG, GKRPA, GOPS, NGO, PP, PPP, PCPR, POZ, KCPU, POZ, placówki oświatowe
4.	Rozwijanie działalności Punktu Konsultacyjnego w zakresie świadczenia wsparcia dla osób z problemem uzależnienia i współuzależnienia, w tym zmagającym się z zaburzeniami behawioralnymi, a także prowadzenie konsultacji dla osób uzależnionych od Internetu, zakupów, hazardu i pracy.	Liczba osób i udzielonych im porad na temat uzależnień behawioralnych.	UG, GKRPA, PK
5.	Wspieranie organizacyjne stowarzyszeń trzeźwościowych oraz kreowanie warunków sprzyjających utworzeniu grupy samopomocowej dla osób uzależnionych (AA) oraz współuzależnionych (Al-Anon).	Liczba organizacji pozarządowych działających w zakresie profilaktyki uzależnień (stowarzyszenia, kluby abstynenta) oraz grup samopomocowych. Liczba osób objętych działaniami grup samopomocowych.	UG, GKRPA, NGO, POZ
6.	Wspieranie finansowe, merytoryczne i organizacyjne instytucji oraz organizacji pozarządowych	Liczba instytucji i organizacji pozarządowych, którym	UG, GOPS, NGO

	prowadzących działalność w zakresie profilaktyki uzależnień, udzielania pomocy osobom nadużywającym alkoholu, uzależnionym od alkoholu, narkotyków oraz osobom doznającym przemocy w rodzinie.	udzielono wsparcia finansowego.	
7.	Organizowanie superwizji oraz wizyt studyjnych dla realizatorów Programu.	Liczba zorganizowanych superwizji/wizyt studyjnych. Liczba uczestników.	UG, GOPS, GKRPA, ZI, TOK, GBP, NGO, PP, POZ, PK, placówki oświatowe

Cel operacyjny 4: Monitorowanie skali uzależnień w Gminie oraz rozpoznawanie środowisk zmagających się z nimi.

èRozpoznawanie rodzin i osób przejawiających trudności na skutek uzależnień.

èOrganizowanie i finansowanie badań diagnozujących problemy społeczne, w tym uzależnienia, wśród mieszkańców oraz umożliwiających określenie rzeczywistego stanu zagrożenia problemem alkoholowym, narkotykowym, a także w zakresie uzależnień behawioralnych.

èSkuteczniejsze i szybsze świadczenie niezbędnej pomocy osobom i rodzinom zmagającym się z problemem uzależnień, dzięki rozwiniętej ścisłej współpracy międzyinstytucjonalnej i międzysektorowej.

Lp.	Zadanie	Wskaźnik	Realizatorzy
1.	Stałe monitorowanie problemów uzależnień od substancji psychoaktywnych oraz behawioralnych w Gminie, w tym opracowanie diagnoz problemów społecznych wśród uczniów oraz dorosłych mieszkańców.	Liczba osób objętych badaniem ilościowym i/lub jakościowym w ramach diagnozy społecznej. Liczba zrealizowanych badań.	UG, GKRPA, GOPS, ZI, POZ, PK, PP, TOK, GBP, PCPR, placówki oświatowe
2.	Współpraca międzyinstytucjonalna i międzysektorowa w zakresie wymiany informacji dotyczących polityki antyalkoholowej, antynarkotykowej oraz przeciwdziałania uzależnieniom behawioralnym, a także wdrażanych działań pomocowych i osób korzystających z nich.	Liczba instytucji współpracujących ze sobą w ramach profilaktyki i przeciwdziałania alkoholizmowi, oraz uzależnieniom behawioralnym. Liczba działań podjętych we współpracy z innymi podmiotami.	GKRPA, UG, GOPS, PK, ZI, POZ, PP, PPP, TOK, GBP, ŚW, placówki oświatowe

**Rozdział 3.
Realizacja programu**

1. Na podstawie art. 4¹ ust. 2 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi realizatorem Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Trzebiechów na lata 2023-2025 jest Urząd Gminy Trzebiechów.

2. Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Trzebiechów na lata 2023-2025 realizowany będzie po uchwaleniu go przez Radę Gminy, tj. od 1 stycznia 2023 roku do 31 grudnia 2025 roku.

Rozdział 4. Adresaci programu

Program adresowany jest do ogółu mieszkańców gminy Trzebiechów, z wyszczególnieniem konsumentów napojów alkoholowych, osób uzależnionych od alkoholu, narkotyków, hazardu i urządzeń elektronicznych, osób pijących szkodliwie i ryzykownie, rodzin i najbliższego otoczenia osób uzależnionych od alkoholu, narkotyków, hazardu i urządzeń elektronicznych, dzieci i młodzieży szkolnej oraz przedstawicieli służb, instytucji, organizacji pozarządowych działających na rzecz rozwiązywania problemów uzależnień.

Rozdział 5

Terminy ważności zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych

Zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży wydaje się na czas oznaczony, nie krótszy niż 4 lata, a w przypadku sprzedaży napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży, nie krótszy niż 2 lata.

Rozdział 6. Źródła finansowania

1. Źródłem finansowania działań podejmowanych w związku z realizacją zadań Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Trzebiechów na lata 2023-2025 są dochody własne Gminy uzyskane z wpływów z tytułu wydanych zezwoleń na sprzedaż i podawanie napojów alkoholowych, a także z opłat z tytułu sprzedaży napojów alkoholowych w opakowaniach jednostkowych o ilości nominalnej napoju nieprzekraczającego 300 ml i są ujęte w budżecie Gminy w dziale 851 „Ochrona Zdrowia”, rozdział 85153 – przeciwdziałanie narkomanii oraz rozdział 85154 – przeciwdziałanie alkoholizmowi.

2. Zakres zadań ujętych w Programie może być zweryfikowany ze względu na wysokość środków finansowych przeznaczonych na ich realizację oraz ze względu na bieżące zapotrzebowanie z zakresu działań profilaktycznych skierowanych do lokalnej społeczności.

Rozdział 7.

Zasady wynagradzania członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

1. Przewodniczącemu Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych przysługuje wynagrodzenie przyjmując za podstawę obowiązujące minimalne wynagrodzenie, tj. 15%, a członkom – 10%.

2. Wynagrodzenie o którym mowa w pkt. 1, przysługuje za udział w każdym posiedzeniu Komisji oraz za udział w każdej przeprowadzonej kontroli w placówkach handlowych, podczas której skontrolowano minimum 4 placówki.

3. Prace Komisji wykonywane są w ramach realizacji zadań wynikających z ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz niniejszego Programu.

4. Podstawą do stwierdzenia obecności członka GKRPA na posiedzeniu oraz uczestnictwa w przeprowadzonej kontroli jest lista obecności podpisana przez uczestniczących.

5. Listę obecności członków Komisji na posiedzeniach potwierdza przewodniczący GKRPA lub jego zastępca.

6. Wynagrodzenie wypłacane jest na podstawie zatwierdzonej listy obecności w terminie 14 dni od dnia odbycia posiedzenia bądź przeprowadzenia kontroli.

7. W przypadku, gdy wykonywanie zadań członka GKRPA wymaga odbycia podróży służbowej na terenie Gminy Trzebiechów bądź poza jej granicami, członkowi GKRPA przysługuje zwrot kosztów podróży, które ustalone zostaną przy odpowiednim zastosowaniu zasad określonych w rozporządzeniu Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 29 stycznia 2013 roku w sprawie należności przysługujących pracownikowi zatrudnionemu w państwowej lub samorządowej jednostce sfery budżetowej z tytułu podróży służbowej.

Rozdział 8. Monitoring i ewaluacja programu

Celem ewaluacji jest oszacowanie stopnia osiągnięcia zakładanych celów i rezultatów. Wyniki ewaluacji okresowej służą również ewentualnym modyfikacjom dokumentów programowych, a dostarczone za jej sprawą informacje powinny być wykorzystane przy przygotowaniu programu w następnym okresie programowania.

Cele badawcze ewaluacji Programu powinny opierać się na:

1. ocenie procesu realizacji działań i osiągniętych efektów Programu,
2. ocenie wdrażania i zarządzania Programem, w tym współpracy interdyscyplinarnej,
3. opracowaniu rekomendacji do stworzenia kontynuacji Programu.

W ramach ewaluacji należy przyjąć zasadę triangulacji technik badawczych poprzez zróżnicowane metody pomiaru, tj.:

- analizę dokumentów,
- badanie ankietowe adresatów Programu,
- badanie poprzez zogniskowany wywiad grupowy realizatorów Programu.

Przyjęte kryteria ewaluacji Programu to:

- a) **Kryterium skuteczności** (plan a wykonanie) – rozumiane jako stopień realizacji zaplanowanych celów i efektów Programu. Ocena pod kątem kryterium skuteczności skupi się głównie na ocenie wdrożenia działań w stosunku do założonego planu i osiągnięcia wskaźników rezultatów.
- b) **Kryterium efektywności** – ocena sprawności wdrażania i prawidłowości zarządzania Programem, w tym pod kątem zgodności z harmonogramem, ewentualnych trudności w jego realizacji, przepływu informacji między realizatorami.
- c) **Kryterium użyteczności** – ocena dopasowania założeń Programu do potrzeb jego odbiorców i realizatorów.
- d) **Kryterium trafności** – rozumiane jako stopień, w jakim zaplanowane cele odpowiadają zidentyfikowanym problemom.

Na podstawie analizy realizowanego programu, realizator Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Trzebiechów na lata 2023-2025, tj. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, sporządzi zbiorcze coroczne sprawozdanie, które zostanie przedłożone Radzie Gminy w terminie do 30 czerwca roku następującego po roku, którego dotyczy sprawozdanie. Ponadto realizator Programu zobowiązany jest do sporządzenia, na podstawie ankiety opracowanej przez Krajowe Centrum Przeciwdziałania Uzależnieniom, informacji z realizacji działań podejmowanych w danym roku, które wynikają z Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii oraz przekazanie jej Krajowemu Centrum Przeciwdziałania Uzależnieniom w terminie do 15 kwietnia roku następującego po roku, którego dotyczy informacja.

UZASADNIENIE

do projektu uchwały Rady Gminy w Trzebiechowie w sprawie Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2023 – 2025

Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi wskazuje na obowiązek uchwalenia przez Radę Gminy Gminnego Programu Profilaktyki Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na lata 2023 – 2025, który stanowi podstawę do realizacji zadań własnych gminy w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych. Zadania przewidziane do realizacji na lata 2023 – 2025 ustalono na podstawie analizy sprawozdań z jego realizacji z lat 2019-2021, jak również diagnozy problemów społecznych, przeprowadzonej w 2022 roku. Ocena dotychczasowych praktyk w przedmiotowym obszarze wskazuje na konieczność kontynuowania działań w zakresie zwiększenia dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu, udzielania pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie, prowadzenia profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych dla dzieci i młodzieży, a także działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych.

W związku z powyższym podjęcie uchwały w sprawie uchwalenia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2023 – 2025 jest zasadne.